

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Melletrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Tommeliden

Indskoling (1.-2. klasse)

Målet med at arbejde med *Tommeliden* er først og fremmest at give eleverne en oplevelse med et folkeeventyr. Der er desuden grundlag for at tale om ordsproget "En lille og vågen er bedre end en stor og doven" og at tale om koens 4 maver. Eleverne skal desuden iagttage fortællerens kropssprog for selv at kunne udtrykke sig i dramaform.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama)

Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.

MÅL

Du kan forstå strukturen i et folkeeventyr – begyndelse, midte og slutning.

Du kan vise handlingen i eventyret med små tegninger.

Du kan dramatisere en del af eventyret.

Tidsforbrug: 2-4 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Eleverne får en kort baggrundsviden om folkeeventyr. Klassesamtale om ordsproget: "En lille og vågen er bedre end en stor og doven".	Introark Samtale om introarket. Hvad kan I se på billederne?
Efter 1. lytning genfortælling og klassesamtale om eventyret. Mulige temaer: Hvordan er det at være lille af sin alder?	Lyt til <i>Tommeliden</i>. Genfortæl eventyret i grupper inden klassesamtale. Klassesamtale. Samtale om, hvilke situationer, der er vist på de to tegninger på introarket.
Efter 1. lytning samtale om koens 4 maver og produktion af en tegneserie. Evt. gennemgå mere om koens maver. Se linket nedenfor. Evt. læse pixibogen: <i>Koen er bygget til at spise græs</i>. Se linket under koen.	Koens 4 maver Hvad ved I om køer? Lav en tegneserie ud fra handlingen i eventyret Brug de små stikord til tegneserien. Tegneserien har 10 firkanter.
Efter 2. lytning samtale om, hvordan fortælleren bruger sit kropssprog.	Hvad er kropssprog? Hvordan bruger fortælleren sit kropssprog?
Nu skal eleverne selv bruge deres kropssprog og i grupper spille en situation fra eventyret.	Dramatiser en situation fra eventyret.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Besvar spørgsmålene.

Her kan man læse mere om koen:

<https://aabentlandbrug.dk/koen/hvor-mange-maver-har-en-ko>

<https://enemaerkegaard.dk/koens-4-maver/>

Tommeliden

Introark

Der er et ordsprog, der hedder: " En lille og vågen er bedre end en stor og doven".

Hvad tror du, at det betyder?

Nu skal du høre et eventyr om en dreng, der ikke var større end en tommelfinger. Du skal også høre om, at en ko har 4 maver, fordi den lille dreng havner i en af de 4 maver på en ko.

Eventyret er et folkeeventyr, altså et eventyr som er blevet fortalt fra mund til mund. Senere er det blevet nedskrevet af Brødrene Grimm fra Tyskland.

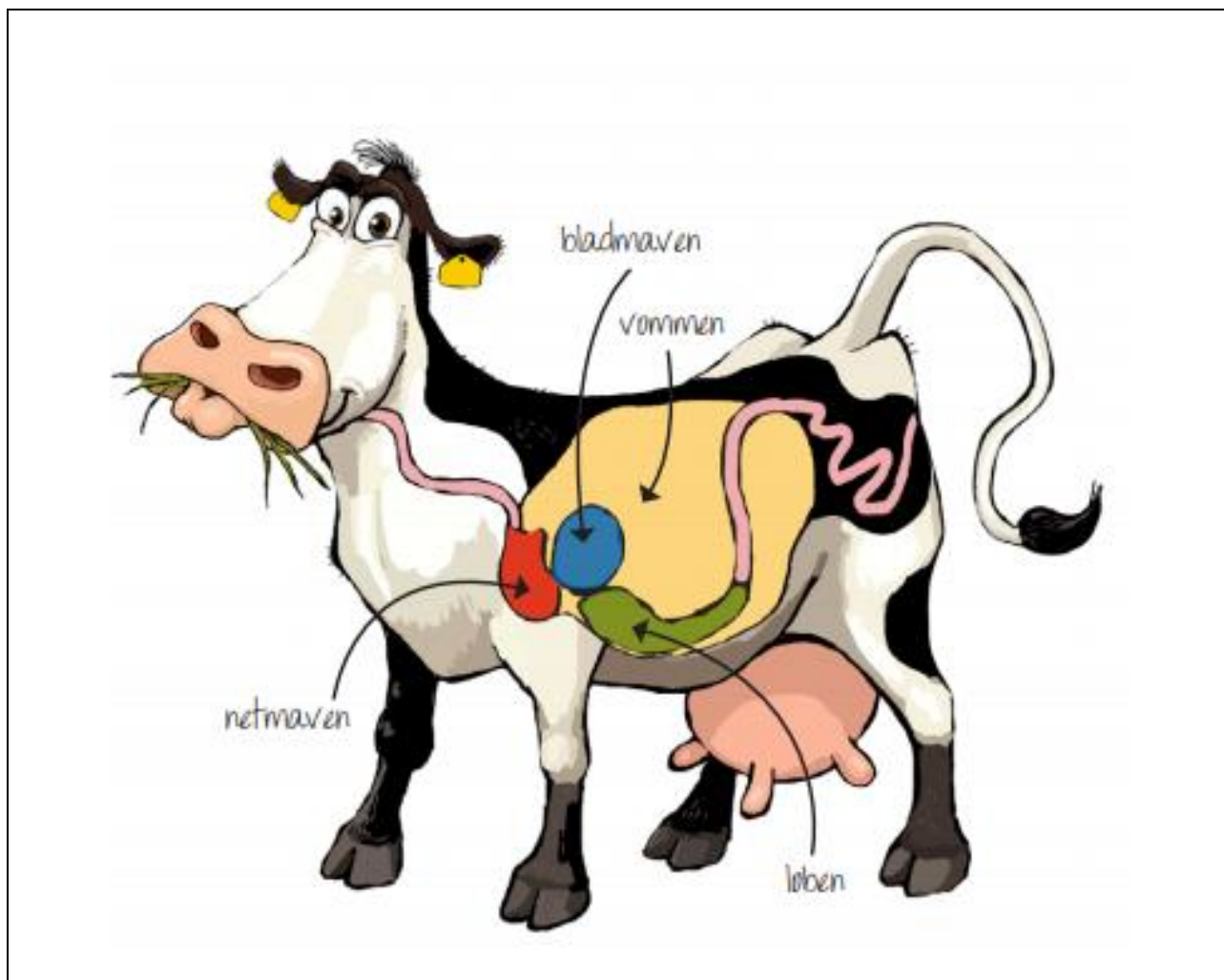
www.grimmstories.com

<https://www.grimmstories.com/images/sprookjes/image037.jpg>

Koens 4 maver

Her kan du se koens 4 maver. Maden kommer først ned i vommen, derefter netmaven, bladmaven og løben. Til sidst kommer den ud som tis og kokager. Kokager bliver også kaldt kokasser.

<https://xn--kodag-uua.dk/media/2087604/pixibog-nr-3-koen-er-bygget-til-at-spise-graes.pdf>

Tommeliden

Lav en tegneserie ud fra handlingen i eventyret

Du kan læse i hver firkant, hvad der skal være på din tegning.

Manden og konen	Tommeliden
Hestevognen, hesten og Tommeliden, der hvisker hesten i øret	
De to mænd og Tommeliden	Tommeliden i musehullet

Tommeliden

Du kan læse i hver firkant, hvad der skal være på din tegning.

Tommeliden i sneglehuset	Tommeliden, der viser tyvene en sølvkande og nogle lysestager
Tommeliden i koens mave	Tommeliden i ulvens mave
Tommeliden med sin far og mor	

Tommeliden

Refleksion

Du har nu hørt *Tommeliden*.

Hvad betyder: "En lille og vågen er bedre end en stor og doven"?	
Hvor mange maver har en ko, og hvad hedder de?	
Hvilken situation kunne du bedst lide at tegne i tegneserien?	
Hvilken situation dramatiserede din gruppe, og hvem var du?	
Hvad synes du var det bedste i eventyret?	